

Lovforslag nr. L 85. Fremsat den 14. december 1979 af kirkeministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m.

§ 1. I lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m., jfr. lovbekendtgørelse nr. 320 af 26. juni 1970, som ændret bl. a. ved lov nr. 165 af 27. april 1977 og senest ved lov nr. 200 af 3. maj 1978, foretages følgende ændringer:

1. I § 27, *stk. 3*, udgår sidste pkt.

2. I § 32, *stk. 1*, udgår sidste pkt.

3. § 32, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Kirkeministeren fastsætter efter forhandling med menighedsrådet og den faglige organisation, i hvilke stillinger tjenestemandsansættelse skal finde sted.«

§ 2. Loven træder i kraft den 1. juli 1980.

Bemærkninger til lovforslaget

§ 32 i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m., der udgør lovgrundlaget for administrationen af de ved kirker og kirkegårde ansattes forhold, blev ændret ved lov nr. 165 af 27. april 1977. Ændringen var begrundet i ønsket om en tydeliggørelse af kompetenceforholdet vedrørende fastsættelse af løn- og ansættelsesvilkår, herunder særligt ved kollektiv overenskomst. Det blev i bestemmelsens stk. 2 fastsat, at løn- og ansættelsesvilkår for de ved kirker og kirkegårde ansatte personalegrupper fastsættes af finansministeren – for tjenestemænd og dermed ligestillede efter reglerne i tjenestemandsløven.

Med hensyn til kirkebetjeningens ordning bevarer den hidtidige ordning, hvorefter afgørelse herom træffes af menighedsrådet inden for de grænser, der fastsættes ved kirkeministeriets bestemmelser. Afgørelserne skal godkendes af provstiudvalget.

Afgørelser om kirkebetjeningens ordning vedrører spørgsmål om de arbejdsopgaver, der skal udføres ved kirke og kirkegård, og om det personalebehov der heraf opstår.

Bestemmelsen om, at afgørelser om kirkebetjeningens ordning skal godkendes af provstiudvalget, har givet anledning til betydelig tvivl om rækkevidden af provstiudvalgets kompetence og foreslås ophævet. Det følger allerede af de almindelige tilsynsregler, at menighedsrådene ikke kan træffe udgiftskrævende dispositioner, uden at udgifterne er opført på det af provstiudvalget godkendte budget for kirken, og at provstiudvalget som revisionsmyndighed vil have indseende med, såvel at et menighedsråd ikke afholder uhjemlede udgifter, som at afgørelser om kirkebetjeningens ordning er truffet i overensstemmelse med bestemmelser fastsat af kirkeministeriet.

Såfremt et yderlige tilsyn måtte være begrundet i særlige tilfælde, kan dette pålægges provstiudvalgene administrativt i henhold til lovens § 28.

I forbindelse med fastsættelse i henhold til § 32, stk. 2, af løn- og ansættelsesvilkår for en personalegruppe, vil der blive truffet bestemmelse om ansættelsesformen. I så henseende indeholder be-

stemmelsen i stk. 3 dog en begrænsning. Efter denne bestemmelse fastsætter kirkeministeren efter indstilling fra menighedsrådet, i hvilke stillinger der kan finde tjenestemandsansættelse sted, og bestemmelsen er af kirkeministeriet forstået således, at anvendelse af tjenestemandsansættelse som ansættelsesform alene kan finde sted for stillinger, der udtrykkeligt af vedkommende menighedsråd søges oprettet som tjenestemandstillinger.

Der har siden ikrafttrædelsen af folkekirkens lønningslove af 1946 været tradition for anvendelse af tjenestemandsansættelse i stillingerne som kirketjener, kordegn og organist. Siden er tjenestemandsansættelse også bragt i anvendelse på stillinger som kirkegårdsleder og kirkegårdsassistent. Denne ansættelsesform skønnes hensigtsmæssig for disse stillinger. I overensstemmelse hermed var det ved tjenestemandsureformen af 1969 forudsat, at stillinger i disse stillingsgrupper, som ikke var tjenestemandstillinger, skulle aflønnes tilsvarende. Efter tjenestemandsureformens ikrafttræden er dette gennemført ved administrative bestemmelser. Der er derved inden for hver af de nævnte stillingsgrupper ved siden af tjenestemandstillingerne opstået et betydeligt antal stillinger med tjenestemandslignende ansættelsesvilkår.

Denne ulighed i ansættelsesvilkår for i øvrigt ensartede stillinger har givet anledning til gentagne henvendelser fra tjenestemandorganisationerne.

Efter stedfunden forhandling med økonomi- og budgetministeriet blev der i 1973 åbnet mulighed for, at tjenestemandslignende lønnede stillinger som kirketjener, organist, kirkegårdsleder og kirkegårdsassistent efter menighedsrådets indstilling kunne omdannes til tjenestemandstillinger, såfremt betingelserne herfor var til stede i det enkelte tilfælde. Tilsvarende mulighed har af særlige grunde (overvejelser om borgerlig personregistrering) først kunnet etableres for kordegnestillinger for nylig. Uanset at sådan mulighed for de førstnævnte stillingsgrupper således har bestået i 6 år, er der inden for hver af disse stadigt et væsentligt antal ansatte med tjenestemandslignende ansættelsesvilkår.

Denne ulighed i henseende til ansættelsesvilkår var grundlaget for en henvendelse fra Dansk organist- og kantorsamfund til folketingets kirkeudvalg i foråret 1978. I overensstemmelse med udfaldet af forhandlingerne i dette udvalg blev sagen af kirkeministeriet optaget til forhandling med de berørte tjenestemandorganisationer og Landsforeningen af menighedsrådsmedlemmer.

Tjenestemandorganisationerne har alle givet udtryk for ønsket om, at der igennem en ændring af § 32, stk. 3 tilvejebringes grundlag for, at de af deres medlemmer, der stadig er ansat med tjenestemandslignende vilkår, nu tjenestemandsansættes, for så vidt de almindelige betingelser for tjenestemandsansættelse er til stede.

Landsforeningen af menighedsrådsmedlemmer har anført, at tjenestemandsansættelse pådrager kirkekasserne en pensionsbyrde, og at det derfor fortsat bør være afgørende for, om en stilling kan omdannes til en tjenestemandstilling, at vedkommende menighedsråd finder det forsvarligt at påføre kirkekassen denne pensionsbyrde. Landsforeningen har derfor ikke kunnet anbefale forslaget om en ændring af § 32, stk. 3.

Sagen har endvidere været forelagt finansministeriet, der i en erklæring af 28. marts 1979 har udtalt, at finansministeriet vil finde det rimeligt, at lovbestemmelsen ændres som foreslået.

Lovforslaget forudsætter, at der i hvert enkelt

tilfælde, hvor en omdannelse af en stilling til en tjenestemandstilling kommer på tale, forhandles med vedkommende menighedsråd og tjenestemandorganisation, forinden kirkeministeriet træffer bestemmelse om tjenestemandsansættelse. Der vil derfor være lejlighed for menighedsrådet til at påvise følgerne for den lokale kirkelige økonomi af en udvidelse af pensionsbyrden, og kirkeministeriet vil kunne tage dette i betragtning ved sin afgørelse. Tjenestemandsansættelse vil i almindelighed kun komme på tale i byer eller bymæssige bebyggelser. Under hensyn hertil og til den fælles kirkelige ligning inden for kommunerne må det i øvrigt antages at være i undtagelsestilfælde, at pensionsbyrden vil få nævneværdig indflydelse på den lokale kirkelige økonomi. I denne forbindelse vil det endvidere kunne tages under overvejelse, at ændre de nugældende regler, således at pensionsudgifter vedrørende kirkefunktionærer fremtidig afholdes af fællesfonden (landskirkeskatten).

I forbindelse med forslaget om en ændring af § 32 fremsættes forslag om ophævelse af bestemmelsen i § 27, stk. 3 sidste punktum. Bestemmelsen i § 27, stk. 3 indsattes i loven ved lov nr. 200 af 3. maj 1978. Sidste punktum i bestemmelsen, hvorefter provstiuvalget selv fastsætter sin forretningsorden, er imidlertid overflødig, da tilsvarende bestemmelse findes i lovens § 29, stk. 1.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for staten eller kommunen.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

»§ 27. *Stk. 3.* Provstiudvalget vælger af sin midte en formand og en næstformand. Valget sker ved skriftlig afstemning på udvalgets konstituerende møde, hvortil indkaldes af provsten. Valget gælder for udvalgets valgperiode. Medlemmerne af udvalget er pligtige at modtage valg som formand og næstformand. Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger.

§ 27. *Stk. 3.* Provstiudvalget vælger af sin midte en formand og en næstformand. Valget sker ved skriftlig afstemning på udvalgets konstituerende møde, hvortil indkaldes af provsten. Valget gælder for udvalgets valgperiode. Medlemmerne af udvalget er pligtige at modtage valg som formand og næstformand. Provsten virker som udvalgets forretningsførende medlem og drager omsorg for udførelsen af udvalgets beslutninger. Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

§ 32. Menighedsrådet træffer afgørelse om kirkebetjeningens ordning i henhold til bestemmelser herom fastsat af kirkeministeren.

Stk. 2. Løn- og ansættelsesvilkår for de ved kirker og kirkegårde ansatte personale-

grupper fastsættes af finansministeren. Dog fastsættes løn- og ansættelsesvilkår for tjenstemandsansat personale og personale, der er ansat på tjenstemandslignende vilkår, i henhold til bestemmelserne i §§ 45-48 i lov om tjenstemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter efter forhandling med menighedsrådet og den faglige organisation, i hvilke stillinger tjenstemandsansættelse skal finde sted.

§ 32. Menighedsrådet træffer afgørelse om kirkebetjeningens ordning i henhold til bestemmelser herom fastsat af kirkeministeren. Menighedsrådets afgørelser skal godkendes af provstiudvalget.

Stk. 2. Løn- og ansættelsesvilkår for de ved kirker og kirkegårde ansatte personalegrupper fastsættes af finansministeren. Dog fastsættes løn- og ansættelsesvilkår for tjenstemandsansat personale og personale, der er ansat på tjenstemandslignende vilkår, i henhold til bestemmelserne i §§ 45-48 i lov om tjenstemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter efter indstilling fra menighedsrådet, i hvilke stillinger der kan finde tjenstemandsansættelse sted.